

geringen havde indskrænket sig til at udvirke saadanne Regler" — det er almindelige Regler gældende mellem Tingene for Jærnbaneloves Behandling — "skulde Mindretallet have hilset det foreliggende Forslag med Tilfredshed og med tilsvarende Følelse have arbejdet for dets Gennemførelse". Nu er Forslaget bragt i den Form, at det kun indeholder saadanne Regler, og jeg mener da, at vi skulde indfri ganske naturlig vore Ord i Betænkningen ved at sige: Naar det er kommet til at se saadan ud, som vi have udtrykt os, at vi kunne ønske det, tage vi virkelig ogsaa fat paa det og arbejde paa dets Gennemførelse. Noget lignende udtaler det samme Mindretal paa et andet Sted længere henne i Betænkningen, hvor Mindretallet efter en Udvikling af Regeringens Holdning i Bemhændigelsesspørgsmaalet og i Laanepørgsmaalet siger: "Naar Mindretallet dog undlader principalt at stille Forslag herom, sker det for at bevare Muligheden af en Behandling af Lovforslagets saglige Djemed, efter at Regeringens Fordringer om Selvraadighed over Jærnbaneanettets videre Udvikling ere fjernede." Men det er netop det, som nu er sket. Nu ere disse Fordringer fjernede, nu er Lovforslaget bragt i en saadan Form, at vi kunne tænke os, at det vilde være acceptabelt for vort Bedkommende, og det synes mig ogsaa naturligt at sige: Ja, men saa have vi ingen Grund til principalt at stemme mod dette Lovforslag. Jeg skal paa Forhaand sige, at naar der er Tale om et Forslags Vedtagelse, hvori der er kommet noget ind af det, som blev udstemt her ved 2den Behandling, er jeg som de andre Medlemmer, der ellers have staaet sammen med det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Korsgaard), enig med ham om at stemme mod Lovens endelige Vedtagelse, og det synes jeg følger af, hvad der skete ved 2den Behandling. Den Hovedgrund, som det ærede Medlem ogsaa angav til at ønske Forslaget staaet rigtig alvorlig ihjel, var nærmest den, at det laa som en Hindring for Gennemførelsen af mulige Jærnbaneplaner i denne Samling. Der er jeg ikke saa ganske enig med det ærede Medlem. Jeg tror ikke, at hvis der virkelig ellers i andre Henseender var Betingelser til Stede for, at der var Jærnbane-spørgsmaal, som kunde finde Afgørelse, de saa vilde snuble over dette Forslag. Hvis Meningen var den, at man nu vilde gaa til en virkelig Løsning af nogle af disse Sager, flere eller færre, som det kunde falde, er jeg overbevist om, at man nok fra anden Side vilde komme

ud over det Spørgsmaal, hvorledes man skulde stille sig til denne Lov. Saa vilde disse Spørgsmaal gaa deres jævne, rolige Gang gennem Rigsdagen og blive førte ud i Livet, saa jeg tror, det ærede Medlem lægger Skylden for Jærnbanebødigheden paa et galt Sted, naar han lægger den paa denne Lov. Vi vide jo, at Hovedanstødsstenen for Jærnbauerne — den største i ethvert Tilfælde; der kan jo være flere — er det store Spørgsmaal om Laaneparagraffen, og man kan jo se noget forskellig derpaa. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds har jo ved 2den Behandling og ogsaa i Dag titibels proklameret, at han mente nok for sit Bedkommende at kunne komme ud over dette Spørgsmaal over for Regeringen. Jeg skal sige til det ærede Medlem, at jeg ikke som han mener, at man her i Tinget har en vis Frygt for at komme til Spørgsmaalet om, hvor Pengene skulde komme fra, men jeg vil nærmere sige, at man ikke ytrede Tilbøjelighed fra dette Tings Side til at komme til den Afgørelse af Penge-spørgsmaalet, som Regeringen vilde tvinge os ind paa. Vi kunne jo godt i Formen kalde det Laan, som Regeringen vil tvinge os ind paa, for et Jærnbanelaan, men i Realiteten er det, som det før er blevet fremhævet, et Fæstningslaan; det er det samme Forhold her som, hvis en Mand vilde bruge sine disponible Penge til at bygge et stort flot Stuehus, skønt han godt kunde have nøjedes med et tarveligere, og han derfor, naar han skal have sine Marker merglede og dræne, maa optage et Laan til at beskride disse Udgifter; man kan altsaa gerne kalde det et Merglings- og Dræningslaan, men alle ville dog være enige om, at hans Pengeforlegenhed stammer fra det store Stuehus, og det samme er Tilfældet, naar der er Tale om Statsøjemed som disse, her foreligge. Nej, Spørgsmaalet om, hvor Pengene skulde komme fra, og hvorledes der skal tilvejebringes en bedre Balance i Statshusjholdningen, tror jeg ikke nogen nærer Frygt for at behandle, men jeg vil blot hævde, at man i dette Ting godt kan tænke sig en anden Udvej en den, Regeringen har hængt sig fast i, nemlig et Statslaan. Jeg skal ikke komme ind paa det store Spørgsmaal om, hvad Fæstningspørgsmaalet og de militære Spørgsmaal i den Henseende kunne komme til at betyde. Jeg skal kun nævne et Eksempel, som vil kunne suppleres med flere andre, et Eksempel paa, hvad der vilde være en fornuftig Statshusjholdning. Tænke vi f. Eks. paa Gendarmerne, som jeg tror have tabt en Del af den Forkærlighed, man tidligere har haft for dem, og som